

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 października 2013 r. w S.

sprawy z powództwa Gminy M. S.

przeciwko A. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 7 maja 2013 r., sygn. akt I C 632/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 maja 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie umorzył postępowanie w sprawie (punkt 1) oraz zasądził od powódki Gminy M. S. na rzecz pozwanego A. P. kwotę 617 zł tytułem kosztów procesu (punkt 2).

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy mając na uwadze przepis art. 505³⁷ k.p.c. wskazał, że powódka nie uzupełniła braków formalnych pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, gdyż nie przedstawiła pozwu opatrzonego podpisem swojego pełnomocnika, ani dokumentu pełnomocnictwa oraz nie złożyła również odpisu pozwu. Sąd powołał się przy tym na treść art. 126 § 1 pkt 4, § 3 k.p.c., art. 89 § 1 k.p.c., art. 128 § 1 k.p.c. Wobec tego Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie 1. O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Sąd wskazał, iż umorzenie postępowania było wywołane zaniechaniem uzupełnienia braków formalnych pozwu po skierowaniu sprawy do zwykłego trybu postępowania, wobec tego sąd obciążył powódkę obowiązkiem zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwaną. Podstawę ustalenia wysokości kosztów zastępstwa procesowego należnych stronie pozwanej stanowił § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.). Nadto pozwana poniosła koszty związane z uiszczeniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w kwocie 17 zł.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła powódka, zaskarżając je w części, tj. co do punktu 2. Skarżąca orzeczeniu temu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na rozstrzygnięcie, a w szczególności art. 98 k.p.c. w zw. z art. 505³⁷ k.p.c. poprzez przyjęcie, że umorzenie postępowania wskutek nieuzupełnienia braków formalnych pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest równoznaczne z przegranie procesu.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o: zmianę zaskarżonego pkt 2 postanowienia poprzez jego uchylenie i oddalenie wniosku A. P. o zasądzenie kosztów postępowania.

Skarżąca podniosła, że niezuzupełnienie braków formalnych pozwu, które skutkuje umorzeniem postępowania na mocy art. 505³⁷ k.p.c. nie jest cofnięciem powództwa, ani cofnięciem powództwa i zrzeczeniem się roszczenia i co za tym idzie nie mają zastosowania zasady wynikające z art. 203 k.p.c. do których nawiązuje art. 355 k.p.c. Następnym czego zdaniem skarżącej nie można przyjąć, że zachodzi hipoteza art. 98 k.p.c. nakładająca na przegranego proces obowiązek zwrotu kosztów procesu. Powódka wskazała też, że żaden z przepisów dotyczących postępowania elektronicznego oraz postępowania prowadzonego w następstwie uchylenia nakazu zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym nie przewiduje orzeczenia o kosztach procesu w wypadku nieuzupełnienia braków formalnych pozwu. W szczególności, sytuacja taka nie zachodzi w wypadku postanowienia o umorzeniu postępowania na podstawie art. 505³⁷ k.p.c. Przepis ten, w przeciwieństwie do art. 355 § 1 k.p.c. nie zawiera sformułowania o „cofnięciu pozwu ze skutkiem prawnym”. W świetle powyższego w ocenie skarżącej brak jest podstaw prawnych w obowiązujących przepisach do wydania postanowienia o orzeczeniu o kosztach postępowania w wypadku umorzenia postępowania będącego następstwem niezuzupełnienia braków formalnych pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki okazało się bezzasadne i jako takie podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazuje, iż przepisy o elektronicznym postępowaniu upominawczym nie regulują w sposób wyczerpujący procedury rozpoznania sprawy po wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w tym postępowaniu. Przepisy te po przekazaniu sprawy do postępowania właściwego, dla zgłaszanego roszczenia mają zastosowanie tylko w zakresie wezwania do usunięcia braków formalnych pozwu oraz jego uzupełnienia i to w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana. Wobec tego postępowanie po wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym odbywa się już na podstawie innych przepisów niż przepisy o elektronicznym postępowaniu upominawczym, z tym zastrzeżeniem że skutkiem nieusunięcia braków pozwu jest umorzenie postępowania, a nie zwrot pozwu. Kolejno wymaga zaznaczyć, iż doręczenie stronie pozwanej odpisu pozwu wywołuje skutki procesowe i materialnoprawne. Najważniejszym skutkiem procesowym jest zawisłość sprawy i to od tej chwili strona pozwana może wdać się w spór co do istoty sprawy. Stan sprawy w toku trwa aż do momentu uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, tj. wyroku albo postanowienia odrzucającego pozew lub umarzającego postępowanie, a także uprawomocnienia się postanowienia sądu stwierdzającego, że odtworzenie akt nie jest możliwe.

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Odwoławczy zaznacza, iż w rozpatrywanej sprawie stronie pozwanej został doręczony odpisu pozwu, a więc sprawa ta była w toku. Ponadto, co istotne pozwany wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 12 grudnia 2012 r. wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym wdał się w spór co do istoty sprawy domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zażądała zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym wynagrodzenia radcy prawnego według norm przepisanych (k. 30). Następnie, wskutek nieusunięcia braków pozwu Sąd Rejonowy wydał postanowienie, którym umorzył postępowanie i wobec braku zaskarżenia tego rozstrzygnięcia, orzeczenie w tym zakresie, uprawomocniło się. Postanowienie to jest orzeczeniem kończącym postępowanie w instancji. Z kolei przepis art. 108 k.p.c. obliguje sąd do rozstrzygnięcia o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zatem, rzeczą Sądu I instancji była ocena wniosków stron w przedmiocie kosztów postępowania. Tym samym wyrażone w zażaleniu stanowisko, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw prawnych do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania jest nietrafne. Nadto, nie ma znaczenia, podniesiona przez skarżącą, okoliczność możliwości ponownego wniesienia pozwu.

W ocenie Sądu orzekającego Sąd Rejonowy prawidłowo orzekł o kosztach tego w oparciu o zasadę wyrażoną w przepisie art. 98 § 1 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Przy tym wymaga

zauważenia, iż przegrać sprawę można nie tylko w sensie merytorycznym, lecz również w sensie formalnym (w przypadku postanowienia kończącego postępowanie bez merytorycznego rozstrzygnięcia). W rozpatrywanej sprawie postępowanie zostało umorzone wskutek nieusunięcia przez stronę powodową braków pozwu, a więc jej roszczenie nie zostało uwzględnione. Tym samym to powódka jest stroną przegrywającą sprawę a w związku z tym to ona winna zwrócić stronie pozwanej koszty tego postępowania. Wysokość ustalonych przez Sąd Rejonowy kosztów postępowania po stronie pozwanej nie budzi zastrzeżeń Sądu Odwoławczego. Zatem zaskarżone rozstrzygnięcie o kosztach postępowania jest zgodne z prawem.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

(...)